

بررسی نوع حرکت گسل کهورک و ارتباط آن با چین های ان شلان مجاور آن، جنوب شرق ایران

۱- محسن شمسى دانشجوی کارشناسی ارشد رشته زمین شناسی گرایش تکنونیک mohsen1370shamsi@gmail.com

۲- دکتر علی اصغر مریدی استادیار، دانشگاه سیستان و بلوچستان، گروه زمین شناسی، زاهدان، ایران amoridi@science.usb.ac.ir

۳- دکتر عبدالرضا پرتابیان استادیار، دانشگاه سیستان و بلوچستان، گروه زمین شناسی، زاهدان، ایران partabian_reza@science.usb.ac.ir

چکیده:

گسل جنبای کهورک به عنوان یکی از فعالترین گسل های منطقه از شاخه های سیستم گسل نهبندان است که مرز میان پهنه زمین درز سیستان و بلوک لوت را ترسیم می کند. بررسی های انجام شده وجود یک پهنه برشی - فشارشی - گوه ای شکل محصور بین گسل کهورک و گسل نصرت آباد در بخش شرقی گسل کهورک را نشان می دهد که در داخل این پهنه چندین چین جوان با طول بیش از ۱۰ کیلومتر با آرایش پله ای^{۲۰} (ان اشلان) شکل گرفته اند. هدف اصلی این مطالعه بررسی مکانیزم حرکتی گسل کهورک و تاثیر آن بر شکل گیری چین های بخش شرقی آن می باشد. نتایج به دست آمده از مطالعات صحرایی مانند گسل های فرعی، چین خوردگی ها، جابجایی آبراهه ها همگی حرکت راستگرد گسل کهورک را تایید می نماید. آرایش اولیه چینهای پله ای نسبت به گسل اصلی عدم ارتباط ایجاد ساختارها با گسل اصلی را نشان می دهد. نتایج صحرایی و ترسیم مقاطع زمین شناسی شکل گیری اولیه این چین ها را بر اثر عملکرد گسلهای راندگی کور با امتداد شمال غرب- جنوب شرق را نشان می دهد که در مرحله بعدی حرکت راستگرد گسلهای نصرت آباد و کهورک باعث شکل گیری یک پهنه برشی و رشد چین هایی با آرایش پلکانی شده اند.

کلید واژه ها: پهنه زمین درز سیستان، چین های همپوشان، گسل کهورک

Study relationship between Kahurak Fault and adjacent Fold, southeast iran

Mohsen Shamsi, Mr Student, University of Sistan and Baluchestan mohsen1370shamsi@gmail.com

Ali Asghar Moridi, assistant professor, University of Sistan and Baluchestan, amoridi@science.usb.ac.ir

Abdolreza Partabian, assistant professor, University of Sistan and Baluchestan, partabian_reza@science.usb.ac.ir

Abstract:

Kahurak active fault as one of the most active faults in the boundary between Sistan Suture Zone and Lot Block is a branch of Nehbandan fault system. Previous studies show wedge shaped-compressional shear zone between a Kahurak fault and Nosratabad fault in the eastern part of the Kahurak fault. Within this wedge-shaped area, several young fold with a length of more than 10 km are arranged in en echelon array. The main objective of this study is to investigate the mechanism of motion of the Kahurak fault and its effect on the formation on its eastern folds. The results of field studies such as minor faults, folds, and displacement of drainages confirm the right lateral movement of the Kahurak fault but show the initial en echelon array of folds, in contrast to the main fault. Field evidences and geological sections show the initial formation of these folds due to the operation of blind thrust faults with northwest - southeast directing and in the next step, the right lateral movement of Nosratabad and Kahurak faults have caused the formation of a shear zone that deform previous fold to en echelon array.

Keywords: Sistan suture zone, En echelon Fold, Kahurak Fault

مقدمه :

گسل کهورک یکی از شاخه‌های سیستم گسلی نه‌بندان است، که مرز میان پهنه زمین درز سیستان و بلوک لوت را ترسیم می‌کند. مورفولوژی ایجاد شده و جابجایی رسوبات جوان در امتداد گسل کهورک نشان از فعالیت‌های جوان گسل کهورک به عنوان یک گسل فعال^{۲۱} می‌باشد به گونه‌ای که حرکات جدید آن رسوبات کواترنر را تحت تاثیر قرار داده است (خطیب، ۲۰۰۹). در نقشه ۱:۱۰۰۰۰۰ کهورک آقاناتی و افتخار نژاد (۱۹۹۳) برای گسل کهورک حرکت چپ‌گرد در نظر گرفته‌اند و از طرفی والکر و جکسون (۲۰۰۴) و فروند (۱۹۷۰) برای گسل کهورک حرکت راستبر در نظر گرفته‌اند. مطالعات انجام شده وجود یک پهنه برشی - فشارشی - گوه‌ای شکل محصور بین گسل کهورک و گسل نصرت آباد در بخش شرقی گسل کهورک را نشان می‌دهد (نصیری، ۱۳۸۵). که در داخل این پهنه چندین چین با طول بیش از ۱۰ کیلومتر با آرایش پله‌ای شکل گرفته‌اند (شکل‌های ۱ و ۳). وجود این چین‌خوردگی‌ها در حاشیه شرقی گسل کهورک از جمله ویژگی‌های ساختاری قابل توجه در این منطقه می‌باشند (شکل ۱). بنابر این شناخت تکامل هندسی چین‌خوردگی و ارتباط آن با

²¹Active fault